

TI's input til Justitsministeriets og Rigspolitiets forslag til fælles leveringsformat af teledata

Nedenfor findes TI's bemærkninger til Justitsministeriets og Rigspolitiets krav/ønsker til et fælles format til levering af teledata. TI vil fremhæve, at forslaget omfatter flere typer af teledata – ikke kun teleoplysninger, som er defineret i RPL § 780, stk. 3. For at undgå begrebsforvirring, anvender TI derfor det overordnede begreb 'teledata' om omfavner alle de datatyper, som forslaget omhandler.

TI's bemærkninger starter med opsamlingspunkter, generelle bemærkninger og input til konvertering af data til fælles format. Herefter følges overskrifterne og derved kronologien anvendt i Justitsministeriets og Rigspolitiets forslag.

Overordnede betragtninger

Opsamlingspunkter

TI bemærker indledningsvis, at der ved overvejelser om fælles format bør sondres mellem følgende:

1. Opbevaringsformat for trafik- og lokaliseringsdata, som registreres i netværksudbydernes trafiksystemer og centraler (herefter 'rådata').
2. Udleveringsformat (rækker, kolonner, overskrifter osv.) for trafik- og lokaliseringsdata, som nævnt i pkt. 1.
3. Koordinatsystem, som anvendes ved netværksudbydernes registrering af mastepositioner i de basisstation-tabeller, som løbende sendes til Rigspolitiet.
4. Format for kundedata, som registreres i tjenesteudbydernes administrative systemer.

På den baggrund bemærkes indledningsvis:

- ➔ Teleudbyderne ser ikke udfordringer i anvendelsen af WGS84 som **fælles koordinatsystem**.
- ➔ Teleudbyderne **kan tilbyde at benytte et fælles udleveringsformat trafik- og lokaliseringsdata (rådata) for så vidt angår rækker, kolonner, overskrifter osv.** – evt. med indlejret information om, hvordan de enkelte kolonner skal tolkes.
- ➔ Teleudbyderne **fraråder på det kraftigste krav om konvertering af trafik- og lokaliseringsdata (rådata), som kommer fra netværkssystemer, til et fælles opbevaringsformat.**
- ➔ Det vil **forøge risiko for fejlkilder**, hvis konvertering af rådata til et fælles opbevaringsformat skal ske hos fire mobilnetværksudbydere i stedet for i ét samlet system til konvertering hos Rigspolitiet.
- ➔ Telebranchen anbefaler, at **politiet som hidtil selv står for den konvertering af teleselskabernes rådata, som politiet har behov for**, hvilket samtidig er eneste mulighed for sporbarhed tilbage til de oprindelige rådata, som bør være essentielt i straffesager. Rådata er vigtige, da konvertering af data billedligt talt svarer til at bede telebranchen om at tage fingeraftryk af alle kunder og derefter modificere dem inden udlevering til politiet.
- ➔ Krav om konvertering af rådata til et fælles opbevaringsformat vil påføre en væsentlig **ekstra administrativ byrde** på teleselskaberne.
- ➔ Kravet om **sikring af dataintegritet** på side 27 og 40 i lovskitsen er **modstridende** med forslag om krav om konvertering af rådata til fælles opbevaringsformat. Krav om sikring af dataintegritet kræver, at det er rådata, der logges.
- ➔ **Kundedata** fra tjenesteselskabernes administrative systemer i form af navn, adresse, telefonnummer (nummeroplysningsdata) **findes allerede i 118-databasen i et fastlagt format, jf. bekendtgørelse om nummeroplysningsdatabaser.**

➔ Telebranchen kan **under ingen omstændigheder acceptere eventuelle krav om samkøring af trafik- og lokaliseringsdata med kundedata**. Trafik- og lokaliseringsdata findes kun hos netværksudbydere (fire mobilnetudbydere), mens kundedata om abonnentens navn og adresse kun findes hos tjenesteudbydere, som anvender mobilnetudbydernes netværk. Der findes over 100 tjenesteudbydere, der udbyder mobiltjenester. Der henvises til TI's høringssvar fra december 2006 om samkøring (vedhæftet).

Generelle bemærkninger

Helt overordnet vil TI fremhæve at teleoperatører driver kommunikationsnetværk, ikke overvågningsnetværk. Det er en "sidegevinst" at kommunikationsnet (specielt mobilnet) kan anvendes til overvågning, men det er vigtigt at der holdes fast i at formålet med at designe, udrulle og drive net, er telekommunikation.

Med hensyn til udleveringsformat – så kan operatørerne levere i et fælles format hvad angår; rækker, kolonner, overskrifter osv. – evt. med indlejret information om hvordan de enkelte kolonner skal tolkes, men de rådata der kommer fra den enkelte operatørs netværkssystem, som er indrettet med afhængighed til mange andre systemer, skal leveres intakte til politiet. Det er politiet som skal anvende data og derved selv må stå for konvertering og eventuel sporbarhed tilbage til de oprindelige rådata.

Branchen vil fremhæve, at pålæg om udveksling af data fra operatørerne i lovbestemt format vil udgøre en betydelig administrativ byrde, da det vil kræve omfattende systemændringer. Pålægges teleselskaberne at udveksle data i et lovbestemt format, vil det indebære en ændring af rådata, som telebranchen stærkt fraråder. Derfor foreslår branchen at en konvertering af data skal finde sted centralt hos politiet.

Hvis Rigspolitiet overvejer at skulle modtage kundeoplysninger fra tjenesteudbydere, altså teleselskaber som anvender de fire mobilnetudbydernes net, skal det gøres klart, at dette ikke er muligt. Dette er tilfældet da der er tale om op mod 100 individuelle tjenesteudbydere med hvert sit kundesystem, som ikke kan håndteres af den enkelte politigruppe hos de fire mobilnetudbydere. Foruden begrænsninger i de databeskyttelsesretlige regler (GDPR), vil omkostningerne for etablering af en sådan samkøring løbe op i omkring 150 mio. kr. for mobilnetudbydere. Byrden vil formegentlig være relativt større for mindre udbydere, som oplyst i TI's høringssvar fra december 2006 om samkøring, side 2-3 (vedhæftet).

Eventuelle bestemmelser bør udfærdiges teknologineutralt og ikke som i den nuværende udformning der primært relaterer sig til "traditionelle teletjenester". Andre kommunikationstjenester (NUIK, OTT etc.) bør sidestilles hermed.

TI gør desuden opmærksom på, at visse af de oplysninger, der er angivet som "påkrævet" i formatbeskrivelsen, i en række tilfælde ikke er til rådighed i selskabernes systemer og derfor ikke kan anføres som "påkrævet" i formatbeskrivelsen

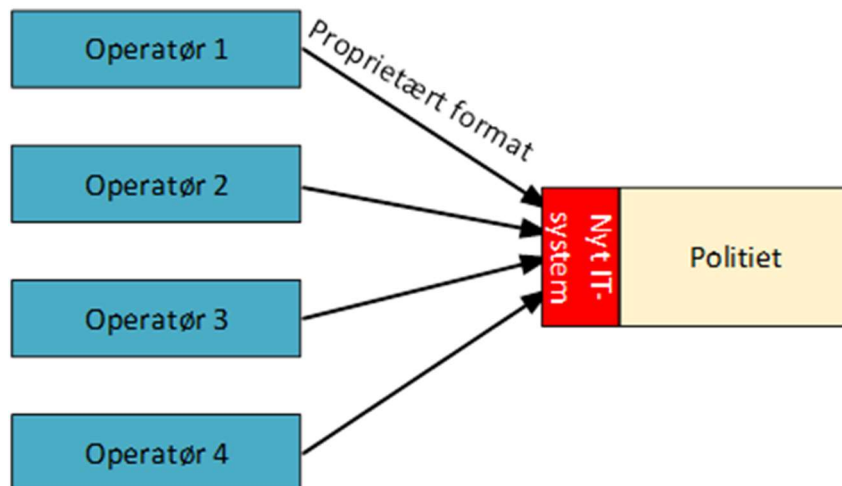
Konvertering af data til fælles format

Hver gang data konverteres fra et format til et andet, er der en risiko for fejl. TI henstiller derfor til, at alle data fra teleoperatørerne overføres som rådata til politiet, som herefter foretager en central konvertering.

Central konvertering af rådata hos politiet

Politiet står i dag for konvertering af rådata. TI vil fremhæve, at det kan være muligt at specificere, hvad teleoperatørerne leverer af data. Herefter kan politiet centralt konvertere til et ensartet opbevaringsformat, hvis det ønskes. Det vil være nemmere at styre rent projektleveringsmæssigt og opgaven med

at validere en korrekt konvertering ville være forankret ét sted, hvilket også ville lette eventuel fejlretning. Efter konverteringen vil politiet kunne genbesøge rådata, hvis der skulle være behov for det. TI ser færrest risici ved denne løsning, både for telebranchen samt politiet og TI støtter derfor denne løsning. Det tekniske setup er illustreret nedenfor.

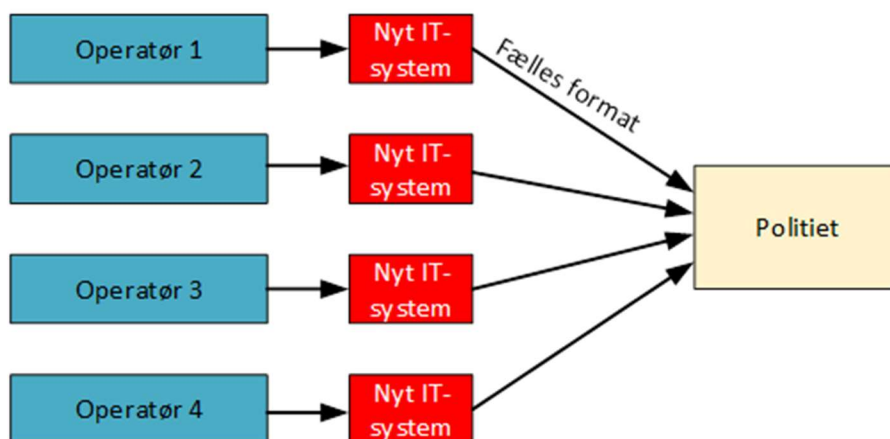

Figur 1 Konvertering af rådata sker hos politiet – TI anbefaler denne løsning

Konvertering af rådata hos teleoperatørerne (frarådes)

Hvis konverteringen af rådata pålægges teleoperatørerne, vil alle operatører skulle ændre i deres leverancer, hvilket kan betyde risiko for fejl fra en eller flere operatører. Risici opstår, da der er tale om ændring af rådata, som efter konverteringen ikke længere er tilgængelig.

Herudover er der høje omkostninger ved implementering af denne løsning og branchen ser således store udfordringer og risici ved denne løsning og vil stærkt fraråde individuel konvertering. Det tekniske setup er illustreret nedenfor.

Figur 2 Konvertering af rådata hos teleselskaberne - FRARÅDES kraftigt

Format

Der refereres i forslaget til ETSI's standard for opbevaret data (TS 102 657). Det er begrebsforvirrende at henvise til ETSI TS 102.657, da denne standard definerer aflytning ("legal intercept"). I forbindelse med logning af teledata skal der inddrages andre IT-systemer. Disse systemer er ikke omfattet af standarden, da de er designet med et andet formål (f.eks. fejlretning eller debitering af kunden).

Typer af historiske teleoplysninger i dag

Der står i forslaget fra Rigspolitiet:

Politiet foreslår at B-nummer-søgning udgår, da en rekvisition på teleoplysninger af et nummer bør indeholde alle aktiviteter, som nummeret indgår i, uanset om nummeret er kunde hos operatøren eller ej.

Hvis A-nummeret f.eks. er kunde hos Hi3G, og B-nummeret IKKE er, så vil opkaldet fremgå af opkaldslisten for A-nummeret, men søges der på B-nummeret kommer der ikke resultat, eftersom B-nummeret ikke anvender 3's netværk. Laver du derimod en B-nummer-søgning på B-nummeret, så dukker opkaldet op.

Med danske telefonnumre er der ikke den store udfordring, da politiet blot kan spørge alle danske operatører om de kender telefonnummeret i deres netværk, men har politiet f.eks. fået oplyst et udenlandsk telefonnummer, men ikke kender den danske relation, så kan de lave en B-nummer-søgning hos hver teleoperatør og få oplyst hvilke telefonnumre i operatørens netværk der har kommunikeret med B-nummeret.

Sikring mod tvetydighed

TI har kopieret punkterne 1-6 ind og tilføjet svar til hvert punkt.

1. At alle tidspunkter skal indeholde forskydning fra UTC

I teleoperatørernes systemer modtages al trafik i dansk lokal tid. Det betyder, at trafik ført i Danmark er i Dansk tid, hvor der tages højde for sommer- og vintertid. Dansk lokal tid kan oversættes til UTC+1 (vinter) og UTC +2 (sommer). Det betyder, at for at finde dansk lokal sommertid ud fra UTC+2, skal der tillægges 2 timer til UTC-tidspunktet. Tilsvarende skal der fratrækkes 2 timer fra dansk sommertid, for at finde tidspunktet i UTC.

Trafik ført i udlandet sker i det pågældende lands tid. På roaming-datasessioner modtages imidlertid ikke en UTC-værdi korregerende for det pågældende lands tid.

Et andet potentielt problem er trafik ført i lande, hvor en operatør opererer i flere tidszoner – der vil det ikke være muligt at angive den nøjagtige UTC-værdi.

UTC udgør altså et problem i forbindelse med roaming. Ønskes der anvendelse af UTC vil det indebære en ændring af rådata, som telebranchen stærkt fraråder.

2. Celle ID'er skal angives i en bestemt form, der garanterer unikke værdier på tværs af operatører og teknologi. Se fodnote 8, side 5

Celle-ID er noget hver operatør selv vælger og operatørerne kan således ikke garantere et unikt celle-ID på tværs af operatører. Nuværende format er numerisk, men antallet af karakterer varierer mellem selskaberne. Eksempelvis anvender ét selskab 5 karakterer i deres Celle ID'er, men er ved at løbe tør for nye celle-ID'er. Selskabet vil derfor fremadrettet bruge det HEX-format der modtages fra centralerne.

3. Telefonnumre skal angives som fulde E.164 MSISDN, dvs. inkl. landekode

I dag afleveres telefonnummer og landekode i separate felter fra MME, så der vil skulle ske en formatering. Man kan ikke altid "bare" sætte landekode-feltet foran telefonnummeret – af takseringsmæssige hensyn sættes f.eks. den kaldte landekode på terminerende trafik til det land, som en dansk kunde står i.

Skal telefonnumre angives som fulde E.164 MSISDN, vil dette indebære en ændring af rådata, som telebranchen stærkt fraråder.

4. Numre overføres som tekst, så de ikke afrundes, og evt. foranstillede nuller bevares

Ingen bemærkninger.

5. Geokoordinater overføres som geografiske WGS84 koordinater og ikke i andre referencesystemer

TI har undersøgt, hvilke koordinatsystemer de fire mobilnetværksudbydere benytter i dag i de basestation-tabeller, som løbende sendes til Rigspolitiet. Det viser sig, at 3 ud af de 4 mobilnetværksudbydere allerede benytter det koordinatsystem, WGS84, som Rigspolitiet efterspørger. Den fjerde mobilnetværksudbyder, TDC Net, har oplyst, at selskabet kan tilbyde at skifte fra det nuværende koordinatsystem ED50 til koordinatsystem WGS84, som Rigspolitiet ønsker. TDC's skifte af koordinatsystem vil kunne iværksættes efter nærmere aftale mellem TDC og Rigspolitiets Telecenter. TI kan i øvrigt oplyse, at der tilsyneladende er 1:1 overensstemmelse mellem WGS84 og det fælleseuropæiske ETSR89, som TI pegede på i pkt. 18 i 'TI's notat om tekniske forhold og procedurer'.

6. Celleinformationer skal være en del af partsinformationer, så partsbestemmelse af celleinformationer elimineres

TI bemærker, at dette ikke virker som en specifikation af format, men snarere en holdning til hvilke data, der udveksles.

Tekniske specifikationer

Specifikt format bør ikke defineres, da det vil indebære en ændring af rådata, som telebranchen stærkt fraråder. Som beskrevet ovenfor er det mest hensigtsmæssigt at selskaberne leverer deres rådata til politiet som herefter kan forestå en konvertering.

Formatstruktur

Ændringer i formatstruktur bør ikke defineres, da det vil indebære en ændring af rådata, som telebranchen stærkt fraråder. Som beskrevet ovenfor er det mest hensigtsmæssigt at selskaberne leverer deres rådata til politiet som herefter kan forestå en konvertering.

Typer

TI vil fremhæve, at grundet kort tid til gennemgangen af forslaget, har branchen ikke kunnet gennemgå alle punkterne nedenfor i dybden. For yderligere bemærkninger, er der derfor brug for en uddybende dialog med Rigspolitiet.

TI vil fremhæve, at felter markeret som "påkrævet" kan ikke altid leveres.

Eksempler på dette er:

- Ved inbound Volte roaming har teleselskaberne ikke adgang til "påkrævet" information om opkaldet – og kan derfor ikke udlevere dem
- Ved sms/tekstbeskeder fra iPhones. Her har teleselskaber ikke nødvendigvis synlighed for de tekstbeskeder, der afvikles gennem Apples iMessage platform og kan derfor ikke altid levere information om kaldsparter
- IMEI/celle kan ikke altid leveres – og kan derfor ikke være "påkrævet"
- Kaldsparter (inkl. viderestillinger A, B, C) kan ikke altid udpeges entydigt – og kan derfor ikke være "påkrævet".
- Navne bør ikke være "påkrævet"
 - Det findes grundlæggende problematisk, at formatet inkluderer navne med henvisning til den indgribende karakter dette måtte have for individer, som ikke er i politiets søgelys.
 - Netudbyderne har ikke navn på den kaldende part i kaldet (især ved roaming/service provider-abonnenter). Navn og adresse fremgår af 118-data.
 - Områderne der leveres data fra ved "målrettet logning" vil i praksis være langt større end det udpegede område (tænkt eksempel "Christianshavns Torv" vil indebære at data for et langt større område omfattende hele Christianshavn, Christiansborg, osv. vil blive udleveret.
TI vurderer derfor udlevering af data ifbm. "målrettet logning" værende langt mere indgribende end den nuværende generelle logning.
 - Der er også en risiko for at udpege en forkert abonnent ved spoofing eller lignende.

Leverance

Ingen uddybende bemærkninger grundet kort høringsperiode.

Indholdsfortegnelse (header)

TI finder ikke "Antal delleverancer" og "Delleverancenummer" klart defineret i dokumentet.

Kriterier

TI finder ikke "Filter" klart defineret og det har som sådan ikke noget med "format" at gøre.

Filter

Ingen uddybende bemærkninger grundet kort høringsperiode.

Aktivitet

"Årsag til afslutning". Teleselskaberne kan ikke levere en årsagskode ved terminering i format Q.850.

Periode

I teleoperatørernes systemer modtages al trafik i dansk lokal tid og ikke i UTC. TI henviser til beskrivelsen af dette under afsnittet 'Sikring af tvetydighed' punkt 1 ovenfor.

Aktivitetspart

"Rolle": Rollen fremgår ofte ikke direkte af teledata. F.eks. leveres en viderestilling som to uafhængige CDRs, og viderestillede part m.v. skal så udledes ved at kombinere de to CDR.

"Abonnement" og "E-mailadresse": TI finder det uklart hvilke abonnementsoplysninger, og hvilken e-mail-adresse der refereres til.

"Partstype": TI finder det uklart hvad der menes med partstype.

Celleforbindelse

Ingen uddybende bemærkninger grundet kort høringsperiode.

Celle

Alle disse oplysninger bør ikke være en del af de udleverede oplysninger. Nogle af dem opdateres dynamisk som en del af netværksoptimering.

Cellebeliggenhed

"Dansk eller udenlandsk adresse". Danske teleselskaber har ikke adresser på udenlandske celler.

Geokoordinat

Ingen uddybende bemærkninger grundet kort høringsperiode.

Dansk adresse

Disse oplysninger om den kommunikerende person er generelt ikke til rådighed.

Udenlandsk adresse

Disse oplysninger om den kommunikerende person er generelt ikke til rådighed.

Abonnentinformationer

Disse oplysninger om den kommunikerende person er generelt ikke til rådighed.

Virksomhed

Disse oplysninger om den kommunikerende person er generelt ikke til rådighed.

Person

Disse oplysninger om den kommunikerende person er generelt ikke til rådighed.

Integritet

I forslaget beskriver Rigspolitiet, at det bør overvejes, om leverancer skal digitalt signeres for at sikre beviskædens integritet ved brug af XMLDSig og myndighederne lægger derved op til at data leveres som XML.

Branchen mener ikke, at kravet om sikring af dataintegritet i XML-format giver mening. Dataintegritet kræver, at det er rådata der anvendes og ikke konverterede data eller formater.

Ændringer til XML vil indebære en ændring af rådata, som telebranchen stærkt fraråder.

Videre proces

Branchen vil fremhæve, at branchen kun har haft kort tid til at gennemgå og kommentere forslaget. Forslaget opstiller konkrete krav til fælles udleveringsformat og branchen har således inden for den korte høringsperiode ikke kunnet gennemgå og holde alle felter op imod de relevante IT-systemer i hvert selskab.

Branchen ønsker at indgå i en yderligere dialog for drøftelse af fælles format. Den videre dialog som branchen ønsker, dækker både over branchens tilkendegivelse om at tilbyde at benytte et fælles udleveringsformat for så vidt angår rækker, kolonner, overskrifter osv. samt yderligere drøftelse af felter, som ikke er afdækket tilstrækkeligt i nærværende brev.

Branchen ønsker derfor en yderligere dialog om fælles format, da branchen ikke har haft mulighed for at kontrollere alle typer og felter i forslaget. Der tages således forbehold for at felter som ikke er kommenteret tilstrækkeligt, kan indeholde udfordringer for branchen.

Med venlig hilsen

Jakob Willer, Direktør, TI